

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Resporile nefrancate nu se primescu
 catu numai de la correspondintii res-
 tari ai „Federatiunii.“ Scrisori
 necum nu se publica. Articii tra-
 i si nepublicati se voru arde si nu-
 mai la cerere capre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
 Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre siece lune 5 „ „ „
 Pre annulu intregu 10 „ „ „
Pentru Romanii :
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
 Pre 3 — 8 „ = 8 „ „
Pentru Insertiuni :
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala
 pentru ficse-care publicatiune sepa-
 ratu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 31 Augustu 1874
13 Sept. 1874.

Tendint'a de maghiarisare nu mai
 esce margini. Ca la comanda resaru
 antãrile, corespondintiele si rapor-
 din tote partile: „cã limb'a ma-
 ara este desconsiderata, cã spiritulu
 gurescu, sentiemintele maghiare nu
 cultiva,“ — in cãtu ti-vine a crede,
 nemaghiarii suntu domnii situatiu-
 si biet'a natiunalitate maghiara este
 mai suferita usque ad bene placitum
 forum. Asiã diurn. „Pesti Napló“
 ublica o corespondintia din B.-Csaba,
 e se tenguesce amaru, cã consiliulu
 ericii evangelice de acolo este pre-
 ntitu de *spiretu slavu*: „procesele ver-
 a le siedintieloru presbiteriului s'au
 su de la 1836 numai in limb'a ma-
 ara; de la 1866 s'au redactatu in
 b'a maghiara si slava, era acum se
 ta *eschisivu numai in limb'a slava*; in-
 actiunea in l. maghiara este numai
 o forma si profesorii protestanti emu-
 ain espresiuni antimaghiare, pentru a
 face placuti la superiori.“ — Cine se
 i indoiesce, cã asemeni lamentãri
 u altu scopu de cãtu a impintena pre-
 mni de la putere, sã desvolte si mai
 re energia, sã faca si mai cutediatori
 i contr'a acelor'a, cari cuteza a nu
 unguresce indata ce mama natura i-
 e sã respire „aeru ungurescu“? Altu
 pu nu potu avã; cã-ci noi suntemu
 vinsi, cã neci o scola, neci o beserica
 maghiara n'au esitu din marginile legi-
 i. Deci totulu n'este de cãtu sistemati-
 ontinuare a agitatiunii pornitecontra
 maghiariloru, este pretestulu lupului
 mielulu i-a turburatu ap'a. Destulu
 lamentãrile efronte alle panmaghia-
 iloru trecu de bani buni si am ve-
 tu cã au efectulu, si inca efectulu, care
 se va continuã, va produce, fara in-
 dela, grele incurcature.

Nu dorimu incurcaturele, si de
 a ceremu sã incete agitatiunea; sã
 puna capetu persecutiuniloru fara de
 e; sã nu se mai adauga amaretiu-
 si asiã destulu de mare! Este im-
 entissima tenguirea despre neculti-
 a limbii, spiretului si a sentiemintu-
 ru maghiare, atunci candu tota lu-
 scie, cã limb'a majoritatii popore-
 este eschisa de pretotindenea atunci
 du tota lumea vede cã tribunale
 din tienuturi curatu nemaghiare,
 contr'a apriatei dispusetiuni a legi,
 primescu neci o chartia in alta
 a patriei, decãtu numai in cea ma-
 ara, atunci candu s'a spusu si dove-
 de atãte-a ori, cã judecatoriul reg.
 a l-a instantia, platiti din sudorea
 orului, neci bataru o simpla cita-
 e nu dau in limb'a poporului, in
 a bietulu tieranu adese ori trebue sã
 ble ore sãu si difle intregi, pana ce
 de cutare omu, care sã-i esplice car-
 data in contr'a legi; atunci candu
 vedutu cã fossiunile martoriloru, ba
 ru formule de juramentu, pentru
 maghiari se scriu numai unguresce.

In fati'a acestoru adevveri, lasãmu al-
 tor'a calificarea jalbei despre desconsi-
 derarea limbii maghiare!?

Foiele ung. publica o scire din
 Ciucu, care vre sã scie, cã nu mai pu-
 tienu de 600 de romani armati din
 Moldov'a au atacatu fruntariulu Transil-
 vaniei. Acesta scire, scornita pote de
 cutare prietinu (?) alu statului romanu.
 a fostu de ajunsu sã puna in miscare
 tota press'a panmaghiarista. „Ellenör“
 dã o splendida dovedã despre chiamarea
 soiului sãu de a propagã civilisatiunea
 in oriinte, numindu pre romani „se-
 miselbateci, aplicati la aventure telha-
 resci“ si cu alte epitetone inventate de
 cultur'a sa asiatica, apoi inchias pro-
 vocandu pre d. Andrassy, sã se ingri-
 gesca de asigurarea fruntarielor Tran-
 silvaniei prin militã.

Credemu, cã periculu nu este asiã
 de mare.

Caletori'a Maj. Sale Imperatului,
 intreprinsa in Boemi'a, a fostu objectulu
 unoru manifestatiuni din cele mai rare.
 Unu domnitoriu nu pote fi primitu
 in caletori'a sa cu-atãta splendore, cu-
 atãtu entusiasmu, decãtu numai atunci,
 candu opiniunea publica atribue o de-
 cebita insemnate politica caletoriiei
 sale. Precumu se vede, Boemi'a inca
 ascãpta realizarea a multoru si mari
 sperantie de la august'a caletoria, de si
 caracterulu exterioru a entusiasticeii prii-
 miri n'a tradatu mai nemicu, din ceea
 ce se numesce: aspiratiune politica.

Precumu consiliile comunale si de-
 legatiunile de totu soiulu n'au datu es-
 pressiune in salutãrile loru neci unei
 aspiratiuni politice, asiã neci Maj. Sa
 n'a lasatu a se strecurã prin respunsu-
 rile sale neci unu cuventu, care sã
 pota dã boemiloru macar o radia de
 sperantia.

Si cu tote aceste Boemii sperãdia,
 precumu sperãdia tote natiunile nedrep-
 tatite, apasate, candu se afla facia 'n
 facia cu conducatoriul destiniloru loru.
 Si cu tote, cã nemicu nu s'a petrecutu
 pana acuma, ce sã pota inspirã cãtusi
 de putiena incredere pentru realizarea
 acestoru sperantie, — politiciii intregii
 monarchii s'au pusu pre ganduri se-
 riose, ba in Vien'a se dice, cã sperantie-
 le boemiloru pendinte de caletori'a
 Maj. Sale, au produsu unu feliu de ne-
 liniscire in sferile 'nalte politice, cã si
 cumu accordarea unoru drepturi meritare
 unei natiuni, ar fi unu actu desastrosu
 èr' nu salutariu — pentru viet'a de statu
 si consolidarea Imperiului. Macar cã
 dupa cumu se sioptesce prin cercurile
 bine cufmate, tota realitatea ce potu
 sã traga boemii din sperantie si entu-
 siasmulu loru, se va margini celu multu
 in *denumirea unui ministru boemu fara
 portofoliu*, de calitatea ministrului ma-
 giaru-croatu, sau austro-galicianu, cu
 care demnitate e probabile cã va fi
 onoratu contele Bohuslavu Chotek.

Cumu ce rolu joca sau are sã joce
 ministeriulu austriacu, si deosebitu con-
 tele Andrassy in aceste combinatiuni
 politice, e forte dificile de ghicitu, cã-ci
 pre cãtu se vede, Maj. Sa a departatu
 de la sine orice influentia.

In adeveru a fostu camu batatoria
 la ochi caletoria ministrului presied.

contele Auersperg la Praga, imediatu
 inaintea caletoriei Maj. Sale, si confe-
 rirea lui acolo cu principele Carlos de
 Auersperg, conducatoriulu partidei con-
 stitutionale boeme. Maj. Sa inse *nu s'a
 insocitu de densulu* in caletori'a Sa.
 Pentru contele Andrassy asemenea
 erau preparate odã in Prag'a, chiar
 langa locuinti'a Maj. Sale, dar', spre su-
 prinderea sa si-a celoru interesati, *Maj.
 Sa nu l'a invitatu la Prag'a*, ci numai la
 Brandeis. Acesta 'mprejurare a fostu
 atãtu de batatoria la ochi, incãtu mai
 tote foile semiofficiale au sufiatu trim-
 biti'a de alarma.

Dupa aceste neaparate desluciri
 asupr'a situatiunii, lasãmu sã urmedie
 acf imediatu o scurta revista speciale
 asupr'a caletoriei Maj. Sale.

Maj. Sa a ajunsu la frontier'a Boemiei
 in 7 Sept. diminetã, unde fũ priimitu cu-
 unu pomposu arcu triumfalu. De aici, de la
 Forbes, trenulu a plecatu spre Budweis,
 unde Maj. Sa fu priimitu cu mare ceremo-
 nia de catra guvernoru si de catra episc.
 Jizsik, acompaniatu de doi prelati si-o po-
 poratiune imensa. De-aici trenulu nu s'a
 opritu pana la Pilsen; garele drumului de
 feru inse pre totu cursulu liniei erau im-
 podobite cu lucsu surprindetoriu si inde-
 sate cu publicu.

La Pilsen Maj. Sa a intimpinatu unu
 obeliscu giganticu de carbuni. De doue par-
 ti a liniei erau insirati 1400 minari, cari
 au priimitu pre Maj. sa cu unu „norocu
 bunu“ (glück auf!). Tote asociatiunile si
 comunelo din prejurã erau reprezentate
 aici. Dupa felicitãrile primarului, Maj. Sa,
 dinpreuna cu suit'a, si-au luat dejunulu.
 De la sosirea si pana la plecarea Maj. Sale,
 clopotele tuturor bisereceloru erau puse in
 miscare.

De-aici a plecatu la 12 ore si 1/4 si
 èrași nu s'a mai opritu pana la Beraun. De
 la Pilsen si pana la Beraun tote garele
 erau pline de multimea acceptatoriloru si
 'n cursulu liniei erau arangiate numeroase
 arcure de triumfu, felurite tablouri naturale
 si alte lucruri surprindetorie, menite anume
 pentru a desceptã multimirea si placerea
 Maj. Sale.

Primirea Maj. Sale aici, cã preste totu
 in orasiele bantuite de vesarea apelor, a
 fostu forte cordiale si entusiastata. Cu ace-
 sta ocaziune s'a oferitu Maj. Sale si-unu
 album, care contine diferite tablouri din
 regiunile acelei partii.

Catra 5 ore dupa amã-di Maj. Sa a
 ajunsu in suburbi'a Smichow si dupa felici-
 tãrile diferiteloru deputatiuni, trenulu si-a
 luat cursulu spre gar'a din Prag'a, unde a
 sositu la 5 ore. Trecandu preste ap'a Mol-
 dovei, Maj. Sa a ordonat a se dã trenului
 unu mersu domolu, pentru a se delectã
 in frumosulu aspectu alu orasiului. De-a
 drãpt'a si de-a steng'a podului pre apa plu-
 tiaiu nonumerate gondole, ornate cu ramure
 si flamure.

La gar'a din Prag'a Maj. Sa, cobo-
 rendu-se din trenu, mai antãiu fũ intimpin-
 natu de principele Ludovicu de Toscana,
 cãruia i-a stensu man'a. Apoi fũ salutatu
 de vice-gubernatoriulu Riegershofen, in
 urma de primariulu Hulesch. Dupa plecarea
 gardei de onore, Maj. Sa se puse in tra-
 sur'a de gala, si intrã in Prag'a. Tote stra-
 dele erau indesate de omeni si infrumuse-
 tiate cu ramure si cu flori. Tote casele erau
 ornate cu flamure si cu covora. Din ferestre
 straluceau, cã totu atãtea stele, frumosii ochi
 ai secululu frumosu. Pre candu treceã corte-
 giulu pre din naintea casinei germane, din
 ferestrele acelei localitãti a inceputu a se

revarã a adevrata ploia de — flori. In
 mai multe locuri cortegiulu a trecut pre
 supt arcure de triumfu. Mai interessantu inse
 decãtu tote a fostu arculu de triumfu alu
 societãtii berariloru, unde Maj. Sa fũ salu-
 tatu de Klenska, carele, dupa terminarea
 discursului seu, dete ciepu unui polobocu
 de bere, si oferì M. Sale unu paharu de
 bere rece, pre care Maj. Sa lu-si desiertã
 in onorea urbei Prag'a, èr' paharulu circulã
 apoi din mana 'n mana, pana candu sã de-
 siertã intregu poloboculu.

In palatulu regale fũ priimitu de tota
 elit'a boema. Ambele partide: feudali si
 constitutionalii, seau aristocratii si demo-
 cratii erau represintati acolo, cei d'antãi in
 frunte cu cardinalulu Schwarzenberg, cei
 din urma cu principele Auersperg, Rieger si
 Palaczky. Cu deosebire aristocratii au fostu
 de facia toti, afara numai de contele
 Leo Thun.

Maj. Sa apoi a datu unu sup'èr, la
 care au fostu invitate 90 persone, intre
 cari erau: prin. Auersperg Carlos, conti
 Waldstein, Clam-Martinez, Thun Fridericu,
 Lobkovicz, Harrach, card. Schwarzenberg,
 Wabala si presiedintii totororu societãtiloru
 insemnate din Prag'a. De-a drãpt'a impe-
 ratului a siediutu printiulu Auersperg Maj.
 Sa a fostu forte afabilu facia cu toti, inse
 in conversare evita politic'a cu desoversire.

Dupa acest'a Maj. Sa a visitatu teatrulu
 nationalu, unde a ascultatu 2 acte din re-
 presentatiune si-apoi pre la 10 ore a facutu,
 dimpreuna cu suit'a s'a, o revista asupr'a
 iluminatiunii, care era atãtu de splendida,
 cumu inca nu s'a vedutu in Prag'a neci
 odata. Urãrile: Hoh, vivat, slava, erau nein-
 terupte.

Preste totu Maj. Sa s'a esprimat in
 mai multe renduri, cã a fostu surprinsu si a
 remasu incantatu de bun'a priimire. — Mai
 nainte de a plecã la Brandeis, i-s'au presin-
 tatu si cãte-va adrese, in forma de memo-
 randu, dintre cari inse Maj. sa n'a priimitu
 decãtu numai adresa urbei Prag'a, —
 la a cãrei priimire Maj. Sa a accen-
 tuãtu efectulu salutariu alu in-
 titutiuniloru actuale constitu-
 tionale.

**Espectatiunea polara de nordu a
Austro-Ungariei.**

La anulu 1872, pre la 22 Iuniu,
 naea Tegetthoff despica undele mãrei,
 ducandu in sinulu seu 20 de omeni pli-
 ni de curagiu, cari se decisera sã afe-
 punctulu celu mai departatu alu ecua-
 torului spre nordu. Weyprecht si Peyer
 suntu acei bravi, cari condussera espe-
 ditiunea. Ei se depertara spre nordu,
 intrara affundu in regiunile polare, dar
 aproape de Novaja-Semlja in Augu-
 stu 1872 naea loru fu incinsa de ghia-
 cia; nu potea nece sã strebata mai de
 parte, nece sã se rentorca; nenorociti
 erau pierduti; de multu nu se audiã ne-
 mieu de sortea loru. Austro-Ungari'a
 tieneã de inmormentati pre fiii sei'cei
 bravi. — Dar èta la 4 Septembrie 1874
 firulu electricu suprinde lumea. De la
 tiermurele celu mai departatu a Norve-
 giei, d'in Vardøe, cu datulu 3 Septembrie
 1 ora d. am. sbora catra Vienn'a doua
 telegramme, cari anuncia, cã bravii
 suntu inca in vietã cu totii, afara de
 „Krisch“, carele mori de tubercula. Ah
 ce scire imbucuratoria! Totu sufielulu

salta de bucuria, că expedițiunea a succedut. In 14 zile potu ajunge la Hamburg, de unde apoi in 2 zile suntu in Vienn'a.

D'in pucinele siruri telegrafice aflămu, că barca expedițiunei fū incinsa de ghiacia, si dupa ce tote încercările de a o eliberá fūra desierte, amblandu 14 luni preintre sloi si munti de ghiacia, cu ajutoriulu sanicloru strabatura cu curagiu de leu mai departe spre nordu. La anulu 1873, sub 80° nord. descoperira tieri estinse, si apoi iernara sub 79° nord. si 59° ostu, sub una temperatura de 37° Reaumur. Bravii nostri caletorira pr'in tieri fora de margini si apoi pre patru sanii, in 96 zile, ajunssera la Novaja-Semlja, de unde apoi fūra transportati cu năi russesci pana la Vardoe. Resultatulu expedițiunei, dupa cumu ne spune firulu electricu, e, că întreprindietorii nostri ajunsera pana la 82° nord. pre unde nu mai amblasse sufletu de omu pana acumu. Tierile cele estinse au vegetatiune forte pucina, dar' munti nemarginiti. La totu casulu trebue să acceptămu sossiereca expedițiunei, candu apoi vomu poté dá informatiuni mai detaliate.

Tier'a descoperita au botezatu-o „tier'a lui Franciscu Josifu“. Monarhulu a gratulatu numai de cătu expedițiunei, sprimandu-si bucuri'a si multiemirea deosebita. Asemenea a gratulatu si primariulu Viennei in numele comunei, carea se prepara cu una primire splendida. Austro-Ungari'a pote fi mandra, că pre candu alte staturi militare si-spargu capulu cu politic'a, pre atunci ea secera asié trimfu pre campulu scientieloru! (d.)

Societatea ACADEMICA ROMANA.

Deschidindu-se sesiunea anului curinte, la 1/13 Augustu, dupa formalitățile îndatinate, se dete cetire urmatoriului raportu a Delegatiunei:

Domniloru si onorati membri!

Delegatiunea, venindu a referi D-vostre despre miscările societății in cursulu anului ce încetiedia, crede de prisosu a ve espune cu

FOISIOR'A.

Sistemulu nostru solaru.

(urmare)

Pamentulu.

Totu ce a potutu examina mai de aproape spiritulu omenescu in sistemulu nostru solaru, e pamentulu, pre care locuimu noi. Au trebuitu să treca inse multe veacuri, pana să agiungemu la principiulu gravitațiunei generale carele cuprende in sene tote fenomenele naturei, că se ne reintorcemu apoi de aici la esplicarea fundamentale a fenomenelor singuratece; dar' in fine geniulu omenescu totu a triumfatu si pr'in Galilei si Newton a serbatu una di maestosa.

In vechime, — ma, si astadi suntu omeni, cari sustienu, că pamentulu e unu planu orizontalu marginitu de bolt'a ceresca, care că si unu semiglobu acopere pamentulu; că pamentulu sta in locu, er' bolt'a acest'a se invertu in giurulu pamentului de la resaritu spre apusu, si pre dens'a suntu tientuite sorele, lun'a si stélele. Ide'a acest'a a tienutu omenimea in catene, pana candu veni unulu si facu oservearea simpla, că departandu-se omulu de la unu monte, pierde din vedere mai antéiu pol'a, apoi verful muntelui; altulu oservea, că mergundu spre nordu, se ivescu stelle noue, si cele ce le-a vediu mai nainte spre sudu, acumu disparu. Aceste oserveări simple dederu ansa la

de-amenuntulu acf propriele sale lucrări, cari se potu vedé din procesele verbali; de aceea se marginesce la urmatoriile puncte.

1. La apelulu, ce pentru traductiuni de autori classici latini si greci s'a repetitu si estu-timpu, au incursu elaborate pentru toti autorii pusi in concursu, afara de Plutarchu, si anume:

a) Pentru Dionysiu de Halicarnas unu elaboratu cu devis'a:

„Virtus repulsae nescia sordidae
Intaminatis fuget honoribus,
Nec sumit aut ponit secures
Arbitrio popularis aurae.“

b) Pentru Titu Liviu doue elaborate cu devisele;

α) „Non vincis ab Hannibale, vincis solitis difficilior fuit quam postea vincere.“

β) „Si ita fascitis, Romani, vestrae res meliores facilioresque erunt; magisque ex sententia republica vestra vobis procedet, victoriaque duelli populi romani erit.“

c) Pentru Dione Cassiu doue elaborate cu devisele:

α) „Proveniebant oratores novi, stulti, adolescentuli.“

β) „Fortes creantur fortibus et bonis.“

d) Pentru Polybiu unu elaboratu cu devis'a:

„Vos exemplaria graeca
Nocturna versate manu, versate diurna.“

e) Pentru Salustiu trei elaborate cu devisele:

α) „Quae res plerumque magnas civitates pessumdedit, dum alteri alteros vincere guovis modo et victos acerbis ulcisci volunt.“

β) „Vel pace, vel bello, clarum fieri licet.“

γ) „Quia tunc primum superbiae obviam itum est.“

f) Pentau Cicerone unu elaboratu cu devis'a:

„Quandoque bonus dormitat Homerus.“

2. Analele sesiunei trecute s'au tiparitu inca din lun'a lui Martie.

3. Din dictionariu au esitu de subtipariu noue fascicli, adeca patrudiecei si cinci (45) de cole, in cari lucrarea a ajunsu pana la liter'a P.

Asié-dara lucrările litterarie, cărora prin vointi'a testatoriloru suntu consacrate fondurile, de cari a dispusu si dispune pana adi societatea, suntu pre cale de prosperare, care va duce la unu bunu si doritu resultatu.

4. Bibliotec'a societății s'a inavutitu in cursulu anului acest'a cu 445 bucăti.

Din acest'a 112 donate de D-nii: Cogalnicenu, Chabudianu, Ionescu, Fetu, Odobescu, Dr. Obodanaru, Socec, ministeriulu cultelor, P. S. S. episcopulu Melchisedecu,

presupunerea, că pamentulu nu e unu planu orizontalu, ci unu corpu rotundu. Acest'a s'a constatat apoi prin mai multu experiente; asié prin caletoriele in giurulu pamentului si apoi prin forulu supremu infailibilu: „matematic'a“, in sensulu caror'a pamentulu e unu ellipsoidu la poli mai turtitu si la ecuatoru mai bulbucatu. De aici deducemu apoi, că pamentulu a fostu odata una massa rotunda fluida, care numai pr'in rotatiune a potutu luá form'a de ellipsoidu. — Spiritulu omenescu nu s'a opritu aici, a scrutatu mai departe si in fine dupa multe ostenele a constatat, că pamentulu are doue miscări, un'a in giurulu ossiei sale de la appusu spre resaritu si alt'a in giurulu sorelui in una cale elliptica, in carea unu focalariu lu-ocupa sorele insusi. — Pamentulu dar' rotesce in giurulu ossiei sale celei mici odata in tempu de 23 ore, 56 minute si 4.09 secunde, seau luandu summ'a rotunda dicemu in 24 ore; er' in giurulu sorelui in una elipsa er' odata in tempu de 365 zile, 5 ore, 48 minute si 51.6 secunde. Rotirea ast'a ultima ne insiela, dicundu-ne, că sorele inca se misca pre bolt'a ceriului, căce in tempulu amintitu lu-vedemu pre ceriu in locuri diferite, cari tote ipreunate ne dau una calle, ce o numimu „ecliptica.“

Constatandu-se odata, că pamentulu e rotundu, si că are doue miscări, s'au întroduscu apoi mai multu numiri, spre a se usurá mai tare studiulu asupra-i. Asié numimu ecuatoru cerculu celu mai mare, care incinge pamentulu; poli numimu punctele

directiunea telegrafo-postale, oficiulu centrale de statistica, W. Frochner, Babesiu, Gabr. Popu, Dr. Brandia si redactiunile a noue diarie.

Numerulu bucătiloru cumparate din fondulu alocatu in bugetu pentru acestu scopu este de 333, cele mai multe de istoria si de sciintie naturali, comandate dupa listele date de sectiunile respective ale societății.

5. Delegatiunea este convinsa, că a fostu fidelu organu alu expresiunei de profunda dorere pentru perderea unui demnu patriotu si membru alu societății, Eudossiu Hurmussach.

6. Starea financiara a societății se pote vedé in amenuntulu in situatiunea prezentata de cassariu, care se alatura pre langa acestu raportu si care presenta in sumariu:

a) Venituri:

α) prevediute in bugetu lei 72,710.51

β) realizate 88,640.55

b) Spese:

α) prevediute in bugetu lei 72,805.—

β) realizate 58,306.25

De unde resultu unu escodinte de lei 33,334 si laui 30 la venituri.

7. In respectulu actelor generosei donatiuni a D-lui generalu Constantinu Herescu Nasturelu s'au facutu si complinitu tote formele cerute de lege.

A Treb. Laurianu, Dr. A Fetu, I. C. Massimu, G. Sionu, P. S. Aurelianu.

Siedinti'a de la 2/14 Aug. 1874.

Presiedinte A. Treb. Laurianu. Membrii presenti: dr. Fétu, I. G. Massimu, G. Baritiu, N. Ionescu, Al. Odobescu, G. Sionu, Dem. Sturdza, P. S. Aurelianu si dr. Ios. Hodosiu, secretariu.

D. Odobescu suleva cestiunea de absentia a membriloru actuali, si cu scopu d'a face, că societatea se fia in stare d'a poté lucrá in siedintie plenarie, face propunerea urmatorie:

„Sé se invite, conformu § 40 din regulamentu, d-nii T. Ciparu, Sbiera, P. Poenaru si Cogalnicanu a declará, deca voiescu a se folosi de drepturile si-a implini datoriile ce societatea academica romana le-a acordatu si pre cari insi-si le-au primitu.“

„Odobescu, Sionu.“

Dupa o deabateru, la care participa toti membrii presenti, se primesce urmatoria propunere presintata de d-nu Ionescu, si subscrisa de mai multi membrii;

„Sé bine-voiesca societatea academica a pune la ordinea dilei: 1. Immultirea

membriloru actuali; 2. Modificarea art. din statute.

„D. Sturdza N. Ionescu, dr. A. Fetu, Sionu, Baritiu, P. S. Aurelianu.“

D. Baritiu se insarcineza a veni cu un raportu asupr'a acestei propuneri in siedintia de Luni, 5 Augustu curinte. Prin ast'a propunerea d-lui Odobescu se conside de caduata.

Se alege o comisiune, in persoana d-loru G. Baritiu, D. Sturdza si Ios. Hodosiu, pentru cercatarea raportului delegatiunei, esaminarea compturiloru si facer bugetului pre anulu de la 1 Augustu 1874 pana la finele lui Iuliu 1875.

Se alege doue comisiuni pentru ceterarea manuscrptelor de traductiuni anume;

1. Pentru esaminarea traductiunilor din autorii latini, fiindu siese manuscrptu se alege membrii: d-nii A. Fétu, D. Sturdza N. Ionescu, G. Baritiu, Al. Rom nu Ios. Hodosiu.

2. Pentru esaminarea traductiunilor din autorii eleni, fiindu patru manuscrptu se alege membrii d-nii: I. C. Massimu, Sionu, Al. Odobescu si I. Cargiani.

Siedinti'a de la 6/10 Aug. 1874.

Presiedinte A. Treb. Laurianu. Membrii presenti: dr. A. Fetu, I. C. Massimu, G. Baritiu, N. Ionescu, Al. Odobescu, G. Sionu, P. S. Aurelianu, V. A. Urechia si dr. I. Hodosiu, secretariu.

D. presiedinte face urmatoarele comunicări:

1. Scrisorea D-lui dr. Ios. Szabó Iassi, cu dat'a 23. Iulie a.c., prin care trimite lucrările din zoologia si mineralog emendate in sensulu conclusiuniloru luate un'a diu siedintiele anului trecut. — dau sectiunii scientieloru naturale, spre a cercetá si-a raportá societății.

2. Scrisorea D-lui comembru D. Sturdza prin care ofera societății portretele mai multor Domni romani si principii straini, alatura totu de-odata unu memoriu asupr' portretelor Domniloru romani. — Memoriulu se dá sectiunei istorico-archeologice spre cercetare. — Pentru asiedierea acestor si altor asemene portrete se decide a procurá unu albumu. — D-lui Sturdza esprime multamita pentru nobilulu oferta. —

3. Scrisorea D-lui Ioane Sbiera din 13 Augustu cur., prin care areta, că este pedecatu de a luá parte la siedintiele a stei sesiuni. — Se iea spre sciintia.

Dupa acestea trecandu la ordinea dilei

acele de pre surfaci'a pamentului, cari suntu departate de ecuatoru cu 90°, unulu spre nordu, celalaltu spre sudu, si pr'in acest'a apoi ne intipiuim ossi'a ce'a mica a elipsei, in giurulu careia rotesce pamentulu. Asemene avemu apoi numirile de „meridianu, cercuri paraleli etc.“ cari suntu pre cunoscutu.

Pamentulu nostru e situatu asié, că planulu eclipticeii e inclinatu spre planulu ecuatorului, sub unu anghiu de 23° 28', care anghiu apoi lu-numimu „inclinatiunea eclipticeii“. Ecliptica stretalie, asié dara planulu ecuatorului in doue puncte, care le numimu ecinotie „de primavera si toamna“, candu diu'a e egale cu noptea. Aflandu-se sorele in ecuinotiuulu de primavera, incepe a descrie pre ceriu totu mai mari cercuri paraleli pana in 21 Iuniu, care cercu lu-numimu „tropicalu racului.“ Punctulu, in carele se afla sorele la 21 Iuniu, lu-numimu si „solstitiu de vera“, căce atunci se pare că sta sorele nemiscatu. De aici incolo se muta sorele totu mai spre sudu pana in 22 Decembre, si cerculu ce-lu descrie sorele atunci lu-numimu „solstitiu de ierna“, er' punctulu in care se afla „tropiculu caldului.“ Tempulu cătu dureza, de candu culmineza sorele cu ver' o stea, pana vene er' indertru, lu-numimu anu sidericu si contine 365.25638 zile; er' tempulu cătu dureza, de candu se afla sorele in ecuinotiuulu de primavera, pana vene er' acolo, lu-numimu anu tropicu si contine 365,24226 zile.

Abstragundu acú de la lucruri de aseste pre cunoscutu, se ne reintorcemu la scarile pamentului si la inclinatiunea ossiei sale. — Considerandule aceste, ne potemu mirá de agiungu, cu căta inclinatiunea mai suntu ele asiediate. Numu acestor'a avemu să multamimu scambianu ce'a benefactoria intre di nopte, cumu intre anutempuri. Punemu casulu, că pamentulu si-percurge calea in giurulu sorelui dar' nu rotesce in giurulu ossiei sale; vici ar urmá, că fia care locu de pre pamentu ar fi soritu 1/2 anu continuu si unu bitu er' 1/2 anu. Cătu amu fi noi atunci nefericiti, căce in diu'a ce'a semianuala uscă intrega vegetatiunea, mările si riuri nostre ar' evaporu totalu, ma, s'aru chiaru si corpurile cele mai solide, er' noptea ce'a semianuala s'ar templá corpurulu, pr'in urmare partea ce'a mai mare a pamentului ar fi nelocuabila. Seau se dicemu, pamentulu posiede amenduemicările amintite dar' planulu ecuatorului concade cu planulu eclipticeii; de aici ar' urmá, că dupa inclinatiulu celu cumplitu de 1/2 anu er' s'ar sorele, dar' radiile lui ar' remané fora effectu mai multe luni, si numai la sfârșit di'a dilei semianuale ar' culmina, pre care culmineza in mediloculu lui Martiu si Septembre. — Sé dicemu, că pamentulu se misca in giurulu sorelui, că lun'a in giurulu pamentului; in casulu acest'a numai un'a aceea-si parte ar' fiespusa radielor sorei pre candu ceea'lalta ar fi totu in umbra. Ce ar' urmá de aici, e forte chiaru. Se

Baritiu cetește raportul sau asupra
unerei D-lui Ionescu din ședința
la 2. Augustu cur., despre înmulțirea
membrilor actuali ai societății, și despre
eficacitatea art. 13. din statute.

Domnilor colegii!

Conformu înscărilor luate în ședința
la 2. Aug. a. c., amu onore a sub-
apreciării și deiberatiunii D-vostre mo-
a mea opinie asupra celor două
aneri făcute în aceeași zi, de catra șiese
brii, și anume:

1. Să se înmulțescă membrii actuali ai
tății academice române.
2. Să se modifice art. 13 din statutele
re, adoptate în an 1867 și supuse la
ședința guvernului țerei.

Ambele aceste propuneri sunt legale,
orme statutelor și regulamentului so-
cietății. Primă propunere este întemeiată pe
8 din statute, 6 din statute, 6 din statute,
este prevăzută în art. 6. Dreptul
șefului să se exercite societatea
pendu de la 1867 până la 1871 inclu-
Cu aceeași ocaziune s'a luat în dis-
ne mai totu d'aun'a și cestiunea im-
reii membrilor preste numărul primi-
de 21, ficsatu în modu provisoriu în an.
6 de catra guvernul României. Necesita
imultirei membrilor, considerată din
ctulu de vedere științificu, a fostu recu-
ta de cate-va ori: s'a relevatu adeca,
alte, împregiurarea de mare gravi-
că secțiunea științelor naturale abia
representată prin unu singuru membru,
șea filologica, de și s'au înscrisu la ea
ta de la începutu, paru-mi-se, șiepte
bri, asta-di inse vedemu și pre ace'a
une forte redusă prin adunci betranetie,
te, demisiune, fortia majora; asié se in-
plă, că chiar' comisiunea lexicografica,
pusa la începutu din trei membri, a
nu redusă la doi. Secțiunea științelor
rale este representată inca și astadi
ai prin patru membri, — inse din
ia numai trei se afla în pozițiunea de a
ă pentru scopurile societății academice,
ostogenarulu venerabile ne mai ajuta inca
ai cu întieptulu și probatulu seu con-
Sectiunea istorica s'emea, că ar' fi re-
entată mai bine decâtu sororile sale,
ru că ea numera 9 pana în 10 mem-
ru, în adeveru inse ac'est'a încă a remasu
ulu de orfana, atatu prin deseale absen-
ale unoru membri, cătu și prin impre-
area, că unii nu se conforma art. 1 din
regulamentulu pentru lucrările membrilor
ali, afara din sesiune.

Au fostu ani, în cari acestea și alte
mente de natur'a acestor'a faceau, că
ritatea membrilor actuali să se arete

forte aplecata a implini numărulu pana la
24, inse că, pre cătu numai se pote, alege-
rile se ésa în sensulu părții a 2-a din art.
8 alu statutelor adeca membri să se alege
cu respectu la specialități. Deca totusi nu-
merulu membrilor actuali l'a trecut u pana
acum peste 21, caus'a principale s'a cau-
tatu, pre cătu mi-aduc u aminte, mai vor-
tosu prin acea sabia a lui Damocles, despre
care se dicea, că ar' plană d'asupra socie-
tății academice, precum și în reducerea
subventiunii statului la o diumetate din
sum'a ficsată la începutu. Remane la D-vo-
stra, Domnilor, că, resumandu argumentele
audite în anii trecuti pentru și în contra
imultirii membrilor, să ve decideti astadi
pentru înmulțirea lor.

La propunerea a 2-a, care concerne
modificarea art. 13 din statute și cu acel'a
dint'odata art. 1 din regulamentul, adeca
ficsarea unui altu autempu, în care să se
conchieme societatea academica, mi-permitu
a reflectă înainte de tote la art. 27, adeca
celu din urma alu statutelor, prin care s'a
decisu, că modificările să se pota face nu-
mai „cu trei patrimi din numărulu mem-
brilor actuali ai societății.“ Acesta deci-
siune mi se pare camu echivoca, de aceea
me simtu detoru a o recomandă delibera-
țiunii D-vostre prealabile, de la care va
depinde luarea decisiunii asupra propuneri
a dou'a făcute de cei șiese membri. Pentru
că se potemu modifica ori-ce articolu alu
statutelor în modu legale, se cere că să
fia presentu, deca nu toti, celu pucinu 15
membri actuali, 6r' aceia se voteze în una-
nimitate. Dar expresiunea „cu votulu a trei
patrimi“ se mai pote esplica și asié, că au
să fie membri presentu $\frac{2}{3}$, despre cari se
presupune că voteza toti, fia pro, fia con-
tra, destulu numai să voteze. De altu cum
cestiunea modificării §-lui 13 inca s'a ven-
tilatu, mai alesu în cei trei ani din urma;
modificarea lui inse depinde forte multu de
la vocatiune, de la împregiurări familiare și
pozițiunea sociale a fie-cărui membru, în
cātu este aproape imposibile de a nimeri
vr'unu anotempu, care să convina la toti
membri. S'a propusu ore-candu septema-
nele dintre Pasci și Rusalii; în acestu casu
inse s'ar presupune, că membri, cari suntu
totu d'o-data professori, s'aru decide că pre
cele șiese septemane ale sesiunii să lase su-
plinti în loculu lor. S'a mai d'isu, că ses-
siunea să se deschida totu în acestu ano-
tempu, inse cu 15 zile mai tardiu, adeca de
St. Maria-Mare, pre candu și professorii
și-au folositu în parte mare de vacantiile
loru și alte familii au facutu cura de băi,
6r' cei ocupati cu agricultur'a vedu dinain-
tea loru cele mai multe rezultate ale labo-

re ce au pus. Eu n'asiu scî recomandă
altu tempu mai acomodat u pentru țienerea
ședințelor societății academice, de cătu
pre unulu seu altulu din aceste două anu-
mite aciale.

5. Augustu. G. Baritiu.

Se iew la desbatere prim'a parte a
raportulu despre înmulțirea membrilor
actuali.

D. Odobescu este în contra înmulțirii
membrilor actuali, dar' este pentru immul-
tirea membrilor secțiunii filologice din ac-
tualii membri ai societății, ei; desvoldandu-
și opiniunea, face propunerea urmatorie:

Propunere.

Pana candu secțiunile istorico-archeolo-
gica și-a științelor naturale voru avé me-
diloce materiale spre a lucră cu folosu, toti
membrii actuali ai societății facu parte din
secțiunea filologico-literara și participa la
tote lucrările ei fara osebire.

În urmarea acestei dispozițiuni:

1. Să se alege unu alu treil'a membru în
comisiunea lexicografica.

2. Să se numesca numai decâtu un'a
seu mai multe comisiuni, cari să începe de
indata revizuirea lucrării comisiunii lexic-
ografice dupa art. 17 din regulamentul pen-
tru lucrarea dictionariului.

Odobescu, V. A. Urechia.

D-nii Hodosiu și Sionu suntu pentru
imultirea membrilor, din consideratiunea,
că atunci numai va fi societatea în stare
d'a lucră cu eficacitate, candu va aduce în
sinulu seu barbati de scientia, de speciali-
tate. În cătu pentru numeru, D. Hodosiu
propune 23, 6r' D. Sionu 25; în totu ca-
sulu numărulu totale alu membriloru să fie
inegale, pentru că este mai facile majorita-
tea ceruta de statute.

Presedintele formulăda cestiunea astu-
feliu: a) voiesce societatea seu ha immul-
tirea membriloru sei actuali? b) deca voiesce,
apoi cu ce numeru?

Se pune la votu prim'a întrebare și se
primesce înmulțirea cu șiese voturi contra
a trei și-o abținere.

Votarea asupra întrebării a dou'a se
amena pentru ședința urmatorie.

În cătu pentru propunerea D-lui Odo-
bescu, adunarea înscăreza pre D-lu Sionu a
face raportu asupra ei și a-lu presintă so-
cietății în ședința de poi-mane.

Ședința de la 7/19 Augustu, 1874.

Presedinte dr. A. Fătu. Membrii pre-
senti: A. Trab. Laurianu, G. Baritiu, I. C.
Massimu, N. Ionescu, V. A. Urechia, A.

țecemu în fine, că pământulu se misca
dupa cumu e în fapta, dar' ossi'a lui
e înclinată spre ecliptica, dupa cumu amu
ci stă spre exemplu perpendicularu;
și ar' fi egala diu'a cu noptea pre tota
șea pământului; dar' unde ar' fi apoi
știința ce'a frumoasă și salutară a anu-
șilor? Omenii, animalele și întreaga
știința aru fi asiediatu numai pre una
a pământului. Unde ar' fi atunci va-
neea cea admirabilă și vivacitatea ome-
ni? Unde ar' fi comerțulu și curio-
șia, cene s'ar mai interesă de scientia?!

Câte scopuri sublime sciă să ajunga na-
numai prin simpl'a înclinatiune a os-
pământului spre ecliptica! Cu căta in-
științe suntu organizate cele două mi-

Ca se țiene de callitatea internă și de
șiele fizice ale pământului, avemu forte
de cunoscintie, departe inse de a sci
șe pozitivu. Totulu se marginesce asié
adu numai la surfaci'a, la esteriorulu
șei, în carea nu o se cetimu nece candu,
șe acumu de mii de ani numai admi-
șe legatur'a ei ce'a frumosu, sau esami-
șe pulbera, ce o accopere. Astronomi'a
șe spusu, că interiorulu e de patru ori
șe de cătu ap'a, dar' nu șicimu cumu
șe mediata ace'a masă, și aterna de la ar-
șe nostru să ne facemu idei diferite.

Șe form'a esternă ni-spune, că pământulu a
șe odata alta formă, și că revoluțiunii
șe a streformatu surfaci'a mai de multe
șe. Acestu esterioru rotundu ni-spune, că

pământulu a fostu odata fluidu și a avutu
unu volumu cu multu mai mare că acumu;
pre surfaci'a acestui fluidu se luptău infri-
cosiatu foculu cu ap'a, aceste două poteri
terribile ale naturii, și d'în lupt'a ast'a s'au
nascutu prin cristalisatiune granitul, mun-
tele primitivu, asié numit'a costa a pamen-
tului, în carea nu se afla nece resturi de
plante, nece de animale. — Geologi'a nu-
mesce desvoldarea granitulu „epocha pri-
mitiva.“ Dupa mii de ani apoi s'a surru-
patu coji'a ac'est'a de granitu, d'în cause
interne; surrupatur'a ac'est'a plutiă în fluidu
și d'în bas'a ei în una-alta periodă s'au for-
matu apoi muntii varosi și lutosi. În a trei'a
periodă se formara apoi muntii, cari con-
țienu diferite pietre și pământuri.

Prin atâte surrupaturi și involvări s'au
ingropatu în sinulu pământului una multime
de materie dospitiuse, care produsse apoi
vulcanii și cutremurulu de pământu. Vulca-
nii și cutremurele de pământu produssera
apoi muntii nostri de basaltu. Probabilu, că
acesta revoluțiune a uscatu remasitiile mă-
rele de odinora, astufeliu muntii și șiesu-
rile nostre au remassu uscate, și prin ac'est'a
i-s'a preparatu apoi și omulu locu stabilu
și paciutu.

Înainte de a-si ajunge pământulu des-
voldarea finală, pote să se mai întemple și
alte revoluțiuni; pote că coji'a ac'est'a de
granitu e ce'a mai esterioră și că în inter-
rioru mai suntu multe alte concentrice cu
ea, cari inca se voru suruppă cu tempulu

și voru esplotă aburii și mările, ce suntu
inca închise în sinulu lor.

De ne-amu poteă urcă în o naltime
enorma, amu vedé pământulu că una mare
colossală, în carea se affia trei insule mari:
„Europa—Asia—Africa“, „America“ și
„Olanda nouă.“ Tote trelle cu cele alalte
mai mici abia formeza a patr'a parte d'în
surfaci'a pământului, și si d'în ast'a cunos-
țecemu forte pucinu. Uscatulu e situatu pre
emisfer'a nordica mai $\frac{2}{3}$ parte, ajungundu
spre nordu pana la 80°, 6r' spre sudu abia
pana la 50°, unde se finese în nesce stanci
tiepisie, că și cumu s'ar fini acolo una ca-
țena de muntii, carea se începe la nordu.

Pre pământu aflămu muntii, cari suntu
cornulu de imbelșugare a pământului orga-
nicu, că-ce ei nutrescu isvorele de la pô-
lele lor, ei sugu rou'a d'în nori și stro-
pescu cu ea șiesurile cele d'în giurulu lor.
Muntii curatiescu atmosfer'a de aburii grei,
producu arome si medicine, ei suntu resie-
denti'a metaleloru și depositulu celorlu mai
vechi deamente geologice. În țienuturi reci
suntu scutu contra venturulu de nordu,
6r' în cele calde micșoreza arșiti'a radie-
loru solari. Muntii suntu decôrea pământu-
lui, că-ce pre ei se cummuleza adese-ori
tote anutempurile, cu productele lor cele
varie și totu odata ei d'au aspectu la
campurile cele fructifere d'în giurulu lor.

Afara de mări și muntii, pământulu no-
stru mai are inca una mare colossală, at-
mosfer'a, carea lu-incungiura. În ac'est'a ne
aflămu nutrementulu celu mai neapratu de

Odobescu, G. Sionu, P. S. Aurelianu, D.
Sturdza și dr. Ios. Hodosiu, secretariu.

Presedintele comunica, că d. Al. Odo-
bescu a daruit u pentru bibliotec'a societății
cartea intitulată *Γεωκοσμητικὸς*. Se pri-
mesce cu multemire si cartea se va pune
în bibliotec'a societății.

Fiindu la ordinea dilei numărulu pana
la cătu să se înmulțescă membri actuali ai
societății, se ivescu umatoriile trei propu-
neri:

Un'a a dlui Baritiu, că raportu, care
propune înmulțirea pana la numărulu de 24.

Alt'a a d-lui Hodosiu, care propune
numărulu de 23.

Și a trei'a a d-lui Sionu, care propune
numărulu de 27.

D. Baritiu și-retrage propunerea în pri-
vinti'a numărului.

D. Laurianu, luandu cuventulu, dice,
că din tote cele ce s'au disu și auditu pana
acum, nu vede necesitatea înmulțirii mem-
brilor. Societatea noastră are unu scopu;
pentru realizarea acestui scopu suntemu
chiamati noi a lucră, și a lucră din tote
poteriile nostre; și pentru ajungerea scopu-
lui societății, avemu modestele fonduri des-
tinate a nume pentru acestu scopu; noi nu
ne-potemu întinde mai departe, de cum ne
ajungu medilocele. Noi să ne implinim u
sanctitate șarcin'a ce amu luat u asupra no-
stra, ori-cātu amu remané în societate, și
pana atunci nu vedemu trebuința de-a ne
imultu. Dar se dice, că să ne imultim,
pentru a modifica statutele; apoi ac'est'a nu
este argumentu. Statutele și regulamentele
nostre nu ne împedica, din contra ne îm-
punu a lucră preste totu anulu, și a le
modifica asta-di, aru însemnă a strică totu
ce amu facutu pana acum. Este timpulu
inoportunu? Apoi ce ne împedica a ne
intruni în 15 Augustu și a țiené ședințele
pana la ultim'a Septembrie? Nu totu-dé-un'a
ne-amu intrunitu în 1 Augustu, neci totu-
d'eu amu țienutu ședințele pana în 15
Septembrie. Asié dara nu vedu necesitatea,
neci provocata de timpu neci de împregiurări,
că să modificămu statutele. În cătu pentru
imultirea membriloru, deca sciti că suntu
barbati, cari cu cunoscintiele, cu zelulu și
chiar cu sacrificiulu lor suntu gat'a a ne
ajută la ajungerea scopului societății, pro-
puneti-i și să i-alegemu.

D. Ionescu vede, că, din cele ce a
audit u ieri de la d. Odobescu și astadi de
la d. Laurianu, societatea, sau unii membri
ai societății, n'aru fi aplecati, a se mai ocu-
pă cu înmulțirea membriloru, care s'a pri-
mitu ieri în principiu, ci aru voi a se pune
pre lucru, precum cere sanctitatea șar-
cinei ce au luat u asupra lor. Pentru aceea
propune amanarea discutiunii asupra nu-

lipsa pentru viața, hydrogenulu. Atmosfer'a
e mai desă la surfaci'a pământului, de aici
în sursu i-se scade desșimea dupa una lege
anumita. Constitutiunea ast'a a atmosferei
sustiene pământulu cu caldura și cu lumina,
că-ce radiile șorelui altcumu nu s'ar
reflectă din confiniile superioare ale atmos-
ferei asupra locurilor umbrite de șore.
Fiindu atmosfer'a altu-mentrea constituită,
ar' urmă, că dupa appunerea șorelui să in-
tram u la momentu în unu întunerecu infri-
cosiatu, 6r' demaneti'a la ressarire de odata
în una lumina orbitória. Ar' lipsi și aurora
și crepuscululu de șer'a, care medilocescu
acomodarea nervulu opticu dupa împregiurări.
De n'ar scadé desșimea atmosferei de
la pământu în sursu, unde ar' fi venturile,
cari ne elibereza de miasme, unde ar' fi
ploile cele benefacătorie, cari adapa pamen-
tulu în tempuri șecetose?

S'ar' poté insiră una multime de eve-
neminte de aceste, cari tote ni-vorbescu de
intieptiunea ce'a nemarginită a aceliu, ce
a sciutu să compuna o stare armonia; dar
șpaciulu nu ne permite să mergemu mai
departe; trecemu dar' la altu factoru a si-
stemulu nostru solaru, și celu mai de
aprope ni-este — lun'a.

(Va urmă.)

T. Ciocnea.

merului de imultire, fara a determina pre candu. — Propunerea cade cu sine voturi contra a patru.

Dupa aceea d. Sturdza propune amnarea discutiunii asupra numerului de imultire si a intelegerii asupra persoanelor, pre Dominecã, 11 Augustu. Neluandu nimeni cuventulu, presedintele pune la votu acesta propune, care se si. primesce.

Siedintia de la 8/20 Aug. 1874.

Presedinte: Dr. A. Fetu. Membrii prezenti: Massimu, Caragiani, Laurianu, Ionescu, Odobescu, Sturdza, Baritiu, Urechia, Hodosiu, Aurelianu si Sionu secretariu.

Presedintele comunica, ca d. Laurianu ofera societãtii 1 exemplar din cele patru evanghelii in limb'a coptica. Se primesc cu vii multumiri.

D. Hodosiu se acusa a nu mai potè portã sarc n'a de secretaru ad-hoc, cerendu, ca se se deã altui'a. Societatea alege pre d. G. Sionu.

Presedintele, punendu la ordinea dilei propunerea d-lui Odobescu, se asculta raportulu d-lui Sionu, in urmatoarea cuprindere:

Domnilor colegi!

Propunerea colegului nostru d. Odobescu depusa in siedintia de la 6 Augustu, are de scopu adoptarea unoru dispositiuni, din cari unele pan'acum nu suntu prevediute prin regulamentele speciale ale societãtii.

Prim'a dispositiune tinde la aceea, ca la lucrarile filologice se potã luã parte cu votu deliberativu si decisivu toti membrii societãtii, cãti voru fi prezenti, fara osebire. Acãsta dispositiune nu este prevediuta pan'acum in regulamentul nostru; abie alineatulu ultimulu alu §. 2, dice ca „membri prezenti, pana la sosirea numerului in majoritate, se voru intruni in sectiuni, sau in conferintie.“ Luarea unei asemenea dispositiuni este insa si logica si necesaria, pre cum s'a demonstratu indestulu prin discutiunile urmate 'n sinulu societãtii. Deci, ca unii, cari dupa art. 19 din statute avemu dreptulu a ne face ori-ce regulamente speciale, er' dupa art. 7 si 18 avemu detorintia a ne ocupa de atãte atributiuni, din cari ce'a mai insemnata este lucrarea dictionarului, care in realitate are nevoia de concursulu tuturor membrilor societãtii, credu, domni colegi, ca este bine se luãmu unu conclusu intru acest'a, ca apendice la regulamentul votatu in 1869.

Dispositiunile, cari mai urmeza in propunerea d-lui Odobescu, precum numirea unui alu treilea membru in comisiunea lexicografica, revisiunea proiectului de dictionaru si program'a, care se defiga modulu cu care se se face revisiunea, suntu tote subordonate propunerii principale; tote adica urmeza a se introduce in regulamentul speciale, ce vomu elaborã, cu scopu d'a dã unu cursu mai energicu si mai eficace lucrarilor nostre filologice.

Multe din aceste, in adeveru, suntu si au fostu prevediute in regulamentele anteriore; esperintia insa ne-a probatu, ca decisiunile acelea au fostu pre concise sau ne-complete, astu-felu, ca ne vedemu in necesitate absoluta de a reveni asupra lor.

Conclusiunea subscrisului este de a se numi o comisiune, care se ne spuna unu proiectu de regulamentu complimentariu; prin care se se precizeze:

1. Activitatea tuturor membrilor actuali ai societãtii in lucrarea ce'a mare a dictionarului;

2. Modulu cu care se se proceda la revisiunea operatului comisiunii lexicografice. G. Sionu.

D. Odobescu declara, ca nu combate conclusiunile raportului.

D. Massimu sustiene, ca propunerea Odobescu este inoportuna; deci se opune la conclusiunile raportului.

D. Hodosiu, mai cu acelea-si argumente, combatendu atãtu propunerea d-lui Odobescu, cãtu si conclusiunile raportului, propune trecerea puru si simplu la ordinea dilei.

D. Sturdza, cu mai multe argumente, conchide admiterea conclusiunilor raportului, cu urgentia.

Presedintele consulta societatea, deca

este luminata si deca pote pune la votu propunerea d-lui Hodosiu, independenta de conclusiunile raportului si de propunerea primitiva, care este obiectulu discutiunii.

D. Hodosiu observa, ca propunerea d-sale este inerenta cu propunerea d-lui Odobescu, ca prin urmare amandou trebuiesc discutate simultan.

Presedintele observa, ca se cuvine a se margini discutiunea societãtii asupra conclusiunilor dlui Hodosiu, care constituie o chestiune prealabila.

D. Laurianu, arata, ca intru propunerea d-lui Odobescu si conclusiunile raportului este diferentia. Declara, ca d-sa este conservatoru dispositiunilor anteriore; — ca va combate ori-ce idea, care aru tinde la modificarea statutelor si regulamentelor facute pan'acum, si deci se pronuncia pentru propunerea d-lui Hodosiu.

D. Baritiu declara, ca din propunerea d-lui Odobescu admite aceea, de a se alege unu alu treilea membru in comisiunea lexicografica, imediatu; totu-o-data se invoiesc si la numirea comisiunii, in convinctiunea, ca ea nu va potè veni cu o lucrare, care se fia contr'a conclusiunilor de mai nainte ale societãtii.

Presedintele pune la votu mai anteu propunerea d-lui Hodosiu, care cade, nefindu sustinuta de cãtu prin doue voturi.

Se pune la votu propunerea alegerei unui alu treilea membru in comisiunea lexicografica, si se primesc cu mare majoritate.

Unii din membrii propunendu, ca comisiunea se fia din 8 membri, er' altii din mai putieni, se admite, ca se fia numai din trei.

Siedintia de la 9/21 Iulie 1874.

Presedinte Dr. A. Fetu. Membrii prezenti: Laurianu, Romanu, Hodosiu, Massimu, Baritiu, Ionescu, Odobescu, Caragiani, Aurelianu, Sionu, secretariu.

La ordinea dilei fiindu alegerea membrilor comisiunii pentru reglementarea revisiunii dictionarului, se alege cu majoritate de voturi, d-nii: Odobescu, Ionescu si Massimu.

D. Odobescu declara, ca renuncia la sarcin'a acãsta; deci se alege in loculu lui d. Sionu.

D. presedinte anuci, ca la ordinea dilei este alegerea unui aluti relea membru in comisiunea lexicografica deci invita pre sectiunea filologica a se constitui si-a procede la alegerea unui membru, spre completarea comisiunii, dupa regulamentu.

Siedintia de la 10/22 Augustu 1874.

Presedinte Dr. A. Fetu. Membrii prezenti: Laurianu, Ionescu, Massimu, Baritiu, Aurelianu, Romanu, Hodosiu, Caragiani, Sionu, Urechia.

Presedintele comunica: I, o adresa din partea d-lui Petru Branu din Satu-Mare, prin care inaintea unu operatu alu seu, Margaritare, cu cererea de a i-se dã unu concursu materiale si morale; II. adresa d-lui V. Alesandrescu Urechia, prin care daruesce bibliotecii Societãtii academice romane trei cãrti, anume:

1. Histoire de la Philosophie Européenne, par Weber.

2. Le Balkan et l'Adriatique, par Dumont.

3. Unu peu plus de lumiere, par La Marmora.

Opulu d-lui Branu se trãmite la sectiunea filologica; cãrtile donate de d. Urechia se primesc cu vii multumiri, si se decide a se asiedã in bibliotec'a Societãtii.

Sectiunea filologica comunica alegerea facuta in persón'a d-lui G. Sionu, ca alu treilea membru in comisiunea lexicografica, pentru elaborarea dictionarului.

D. Hodosiu comunica, ca d. Papiu, aflandu-se bolnavu, nu potè veni a luã parte in sesiunea actuala a societãtii.

Societatea iea actu despre acãsta.

Siedintia de la 11/23 Augustu, 1874.

Presedinte Dr. A. Fetu. Membrii prezenti: Laurianu, Odobescu, Urechia, Io-

nescu, Sturdza, Massimu, Sionu, Aurelianu, Caragiani, Baritiu, Romanu, Hodosiu.

La ordinea dilei fiindu discutiunea asupra imultirii membrilor societãtii, dupa mai multe propuneri si consultatiuni, diversele sectiuni au trecut la lucrarile lor respective.

Anunțiu.

Adunarea generala a Reuniunii pentru crearea fondului teatrale e convocata pre 26. Septembrie 1874. st. n. in Oraviti'a.

Publiculu romanu se invita prin acest'a cu bucuria, a participã in numeru cãtu de mare la adunare, cu carea e impreunatu si unu balu in 27 Septembrie, pentru folosulu fondului.

Onoratii oseti din departare binevoiesca a se insinua pana in 24. Sept. a. c. la Dlu Josifu Novacu invetiatoriu aici, pentru cuartire.

Oraviti'a, in 6. Septembrie 1874.

Comitetulu locale
arangiatoriu

Concursu.

Prin publicarea de facia se anuntia concursu pentru vacant'a statiune invetiatoriesca si cantorale din Parochia gr. c. Monoru, potopopiatulu Basesciloru, a carei'a solutiune este urmatoarea: decentiale 150 fl. v. a. cantorale 35 mertie de grauntie si locuintia libera in localulu scolei. Doritorii de a ocupa acesta statiune suntu invitati a se presintã inaintea Senatului scolariu respectivu, pre diua de 28 Sept. 1874.

Marcu Popu
Directorulu scolei.

Concursu.

Prin mortea fostului invetiatoriu, devenindu vacanta statiunea decentiale din Filia Tohatu, tractulu protopopescu a Basesciloru, a careia solutiune este: 150 fl. v. a si locuintia libera in localulu scolei. Doritorii de a ocupa acãsta statiune, au a se presintã inaintea Senatului scolastecu, pre diua de 27 Sept. 1874.

1—2

Marcu Popu
preotu gr. c. si directorulu
scolei din Tohatu.

Anunțiu.

Prelegerile la scol'a normala romana din Monoru, Districtulu Nasaudului pre anulu scolastecu 1874/5, se incepu cu 1 Septembrie 1874.

Acãsta scola s'a deschisu pentru prim'a-data in tomn'a anului 1872, cu doue clase, dupa ace'a succesiune cate un'a clasa, si acuma e completa din 4. clase.

Personalulu invetiatoriescu consta din 4 invetiatori si unu catechetu.

Se primesc copiii trecuti de 6—7 ani fora osebire de natiune si confesiune.

Acãsta scola e sustinuta din fondulu scolaru centralu alu fostiloru granicieri din Districtulu Nasaudului.

La infiintarea acestui institutu la o margine a districtulu, fundatorii n'au fostu indemnati numai de interesulu fostiloru granicieri din acestu cercu, ci au luatu in consideratiune inaintarea spirituala a intregei poporatiuni romane din acestu tlenutu estinsu, caruia pana acuma i-a lipsitu unu atare institutu.

Monoru, 30. Augustu 1874.

Directiunea scolei normale.

Concursu:

Pentru vacanta statiune decentiale impunata cu officulu cantorale de la scol'a c. romana d'in Asoagiulu de josu — protopopiatulu Basesciloru — in comitatulu Socolului mediocru, prin acesta se publicu concursu.

Emolumintele impreunate cu acãsta statiune sunt: 127. fl. v. a. ca lefa anu 12 cubule de bucate, 1/2. jugeru pãna aratoriu, cuartiru liberu cu gradina de gumi si in fine competintiele stolari.

Doritorii de a ocupa acest'a statiune a-si substerno recursule loru prevediute documentele necesarie Senatului scolastecu locale pana la 27 sept. a. c. st. n.

Afora de aceca competintii au a se presinta in ante de alegere in comuna intr'o deneca seuu di de serbatoria si a assiste la liturgia in biserica, spre a dã probe de noscintiele sale rituali.

Asoagiulu de josu.

Senatulu scolasticu,
in cointelegere cu Rs. D. protopopu

Concursu.

Pentru doue statiuni de pedurariu (Foster, Erdész) in dominiulu episcopescu Beisuiu, se esorie concursu publicu pana 15 septembrie 1874.

Cu aceste statiuni e impreunatu unu salariu fisu de 400 fl. s. a. cortelu liberu 10 metrete grau curatu, 20 metrete secu 8 orgii lembe, 2 orgii fenu, 2 orgii pasune pentru 2 vaci si 4 porci, ghim pentru 3 porci, 2 jugere de pamentu pentru semenatura de primavera.

Potu competii la aceste posturi toti individi, cari au absolvitu cu succesu bu studiile silvanali la Academiile din Chantitz ori Mariabrun.

Recursurile prevediute cu receruti testimonie se se adreseze Directiunii domniale in Beisuiu.

Beisuiu 24 Augustu 1874.

Directiunea domniala.

Concursu.

La statiunea de ingeneriu devenindu vacanta in districtulu Cetatei de petra, urm'a decisiunii congregatiunii districtuale de sub nr. 2161/78 din anulu curinte, vacanta acest'a vestescu concursu pana la 15 a Septembrie annulu curinte.

Dreptu aceea suntu pofiti toti cari dorescu a ocupa acestu postu, a-si tãmite rogãrile instruite in virtutea §-lui din legea municipale subscrisului pona diu'a susu amintita, facundu de altmãtrelea cunoscutu inainte, cumca la allegatulu voru fi preferiti acei ce, afara de limb'a maghiara posedu si cea romana protolara a acestui Districtu.

Signatu in Siomcut'a mare, la 10 Augustu 1874.

3—3

Dragosiu.
vice capitãnu.

Burs'a de Vienn'a, 11 Sept. 1874.

Metallice 5%	70.50
Imprumutulu nat. 5%	76.50
Sorti din 1860	109.80
Actiunile baneci	971.00
Actiunile instit. de creditu	293.00
Obligatiuni rurale ung.	76.50
" " Temisiane	75.50
" " Transilvane	73.50
" " Croato-slav.	79.00
Londonu	110.70
Argintu	104.20
Galbenu	5.20
Napoleond'or	6.81

ALESSANDRU ROMANU
Propriet., edit. si red. respundiet